
UNIVERSITATEA DE ȘTIINTE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ
BUCUREȘTI
FACULTATEA DE ZOOTEHNIE

**CERCETĂRI ASUPRA PERFORMANTELOR
DE REPRODUȚIE LA OILE METISE
REZULTATE DIN ÎNCRUCIȘAREA OILOR
ȚURCANĂ ALBĂ CU BERBECI ȚIGAIE CU
CAPUL NEGRU
DE TELEORMAN**

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC
PROF.DR. STOICA MARIA ANGELA

DOCTORAND
ING. MIRELA SUSAN

BUCUREȘTI 2008

CUPRINS

PARTEA I.	2
PREFATA	2
CAPITOLUL 1. ORIENTAREA ACTUALĂ A EXPLOATĂRII OVINELOR PE PLAN EXTERN ȘI INTERN.	7
1.1. Situația creșterii ovinelor pe plan internațional.	8
1.2. Situația creșterii ovinelor pe plan național.	15
CAPITOLUL 2. LOCUL ȘI ROLUL TRECUT ȘI ACTUAL A RASEI ȚURCANE ÎN ȚARA NOASTRĂ	20
2.1. Rasa Țurcană.	20
2.1.1. Originea și aria de răspândire.	21
2.1.2. Producțiile rasei Țurcane.	21
2.2. Particularități generale morfo-productive ale rasei Țurcane.	22
2.2.1. Varietatea albă.	22
2.2.2. Varietatea neagră.	23
2.2.3. Varietatea brumărie.	24
2.2.4. Varietatea rațca.	24
2.2.5. Ecotipul de Țurcană din zona Geoagiu.	24
CAPITOLUL 3. MODALITĂȚI DE AMELIORARE A RASEI ȚURCANĂ.	27
3.1. Ameliorarea prin selecția în sine.	27
3.2. Principalele rezultate ale încrucișării oilor Țurcane cu diferite alte rase (Merinos, Țigaie, Karakul, Lincoln, Friza, Awassi).	28
3.2.1. Rezultate în încrucișarea cu rasa Merinos.	29
3.2.2. Rezultate în încrucișarea cu rasa Țigaie.	32

3.2.3. Rezultate în încrucișare cu rasa Karakul.	33
3.2.4. Rezultate în încrucișarea cu rasa Lincoln	37
3.2.5. Rezultate în încrucișare cu rasa Friză.	38
3.2.6. Rezultate în încrucișarea cu rasa Awassi.	42
CAPITOLUL 4. LOCUL ȘI ROLUL TRECUT ȘI ACTUAL A RASEI ȚIGAIE CU CAP NEGRU DE TELEORMAN ÎN ȚARA NOASTRĂ	44
4.1 Țigaia Capnegru de Teleorman	44
4.2. Originea și aria de răspândire.	45
4.3. Particularitățile generale morfo-productive ale rasei Țigaie Capnegru de Teleorman.	47
CAPITOLUL 5. PRINCIPALELE REZULTATE ALE ÎNCRUCIȘĂRII BERBECILOR ȚIGAIE CAP NEGRU DE TELEORMAN CU DIFERITE ALTE RASE (TIGAIE, MERINOS DE PALAS, TURCANĂ)	50
5.1 Rezultate în încrucișare cu rasa Țigaie de Brasov.	53
5.2 Rezultate în încrucișarea cu rasa Merinos de Palas	59
5.3 Rezultate în încrucișarea cu rasa Țurcană	65
5.4. Perspective privind ameliorarea rasei Țurcană Alba prin încrucișarea cu rasa Țigaie cu Cap negru de Teleorman.	71
5.4.1. Ameliorarea producțiilor de carne –lapte și a performanțelor de reproducție la rasa Țurcană prin încrucișarea cu berbeci Țigaie cu Cap negru de Teleorman	72
5.5 Perspectivele creșterii rasei Țurcană	73
<u>PARTEA a II-a .CERCETĂRI PROPRII</u>	74
CAPITOLUL 6. SCOPUL, IMPORTANȚA LUCRĂRII ȘI LOCUL DE EFECTUARE A CERCETĂRIILOR	74

6.1 Scopul și importanța lucrării	74
6.2. Locul de efectuare a cercetărilor	76
CAPITOLUL 7. MATERIAL ȘI METODĂ DE LUCRU	78
7.1 Material biologic folosit	80
7.2. Întreținerea animalelor, nutriția și controlul consumului de furaje	80
7.3. Organizarea reproducției	84
7.4 Formule de calcul	85
CAPITOLUL 8. DINAMICA PERFORMANTELOR DE REPRODUCȚIE LA FEMELELE METISE DINTRE TURCANĂ ALBĂ ȘI TIGAIA CU CAPUL NEGRU DE TELEORMAN	89
8.1 Rezultate în intensivizarea reproducției la femelele metise F1 și F2 Țigaie Capnegru de Teleorman X Țurcană din zona Geoagiu	89
8.1.1. Folosirea precoce a tineretului ovin femel metis F1 și F2 Țigaie Capnegru de Teleorman x Țurcană din zonă la reproducție	90
8.1.2. Scurtarea intervalului între fătări la oile adulte la metise F1 și F2 Țigaie Capnegru X Țurcană din zonă.	94
8.1.3. Maximizarea indicilor de reproducție	101
8.2 Sisteme de reproducție și organizarea monei la femelele metise F1 și F2 Țigaie Capnegru de Teleorman x Țurcană din zona Geoagiu.	104
8.3. Indicii de reproducție la femelele Țurcană din zonă și la femelele metise F1 și F2 Țigaie Capnegru de Teleorman x Țurcană	105
CAPITOLUL 9. PROIECTAREA UNOR MODULE CU REPRODUCȚIE INTENSIVĂ	113
9.1 Proiectarea unui modul cu reproducție intensivă la eco-tipul de Turcana din zona Geoagiu	114

9.2. Proiectarea unui modul cu reproducție intensivă la metiși F1 Țigaie Capnegru x Turcana alba _____	116
9.3. PROIECTAREA UNUI MODUL CU REPRODUCȚIE INTENSIVĂ LA METISI F2 ȚIGAIE CAPNEGRU X ȚURCANĂ ALBĂ _____	119
CAPITOLUL 10. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI _____	123
REZUMAT _____	127
BIBLIOGRAFIE. _____	142

.. ..
.. ..

.....

REZUMAT

**CERCETĂRI ASUPRA PERFORMANTELOR
DE REPRODUCȚIE LA OILE METISE
REZULTATE DIN ÎNCRUCIȘAREA OILOR
ȚURCANĂ ALBĂ CU BERBECI ȚIGAIE CU CAPUL NEGRU
DE TELEORMAN**

În toate țările lumii creșterea oilor poartă pecetea tradiționalului. Populațiile de ovine sunt în egală măsură creație a omului și creație a mediului natural. Agricultură intensivă, menită să facă față exploziei demografice a populației umane, care s-a produs în sec. XX nu a angrenat și creșterea ovinelor. Acum resursele agriculturii intensive au început să se restrângă. Pentru producția animalieră prima resursă disponibilă este creșterea oilor.

În țara noastră, în condițiile actuale, se estimează sporirea efectivelor dar și creșterea performanțelor productive, prin ameliorarea efectivelor și optimizarea condițiilor de întreținere, cu deosebire a celor de alimentație.

Preocupările crescătorilor de ovine trebuie să fie orientate către sporirea și îmbunătățirea calității cărnii la ovine și pentru sporirea cantității de lapte aceasta putându-se realiza prin crearea unor rase, populații și linii de ovine specializate pentru producția de carne sau lapte, fără a se neglija producția de lână, concomitent cu aplicarea selecției la rasele existente în România și prin îmbunătățirea tehnologiei de creștere și exploatare.

Pentru ameliorarea rapidă a populațiilor de ovine, una dintre cele mai eficiente metode este *încrucișarea de infuzie*, care s-a folosit pentru a spori potențialul productiv al oilor Țurcană din zona Geoagiu - Orăștie prin folosirea la reproducție a masculilor Țigaie Capnegru de Teleorman până în F2, urmărindu-se crearea unei populații de ovine cu producție mixtă de lapte – carne, și care au însușiri reproductive superioare Țurcanei din zonă.

Ameliorarea ovinelor în direcția exploatării mixte reprezintă cea mai eficientă direcție de exploatare pentru specia ovină în general și în special pentru rasa Țurcană din zona care demult a fost exploatăată în această direcție.

Ameliorarea efectivelor de ovine pentru producția de carne și lapte, fără a neglija producția de lână, reprezintă un obiectiv major în domeniul creșterii ovinelor. Lucrarea de față își propune studierea performanțelor de reproducție la oile metise F1 și F2 rezultate în urma încrucișării Țurcanei albe din zona Geoagiu județul Hunedoara cu berbeci Țigaie Capnegru de Teleorman.

- sporirea numărului de produși prin folosirea precoce a mielulelor la reproducție, scurtarea intervalului între fătări și îmbunătățirea indicilor de reproducție;
- organizarea montei naturale în harem, având posibilitatea de a cunoaște originea mieilor după ambii părinți;
- estimarea performanțelor de reproducție cu ajutorul indicilor;
- prevenirea infertilității și diagnosticarea timpurie a acestora.

Folosirea precoce a tineretului ovin femel metis F1 și F2 Țigaie Capnegru de Telorman x Țurcană din zona la reproducție, este o acțiune deosebit de importantă în condițiile actuale de intensivizare a procesului de reproducție a ovinelor.

Cercetările au fost efectuate pe mielule din fătări extratimpurii și timpurii la o vârstă medie de 8-10 luni și o greutate de 75% din cea a adultului. S-au folosit mielule metise F1 în nr. de 120 capete împărțite în 4 loturi a câte 30 capete fiecare și mielule metise F2 în număr de 48 de capete împărțite în câte 3 loturi de 17, 16 respectiv 15 capete. Aceste au fost comparate cu 4 loturi martor a câte 30 capete fiecare de mielule din rasa Țurcană albă. Cercetările s-au desfășurat pe o perioadă de 4 ani, 2004-2008.

Vârsta medie la care mielulele din rasa Țurcană din zona s-au montat este de 9,67 luni și o greutate corporală de 25,32 Kg, față de metisele F1 care au avut la prima montă o vârstă de 7,99 luni cu o greutate corporală de 37,63 kg iar metisele F2 s-au montat la 7,89 luni și o greutate 37,66 kg, diferențele fiind foarte semnificative pentru ambele categorii de metisi față de Țurcană, atât în privința vârstei la prima montă cât și a greutății corporale.

La rasa Țurcană procentul de mielule montate este de 81,66 % iar fătate 75 % cu o prolificitate de 104, 44%, la metisele F1 procentul de mielule montate este de 89,16%, oi fătate 85% cu prolificitate de 122,54%. Metisele F2 s-au montat în proporție de 91,66%, au fătat 89,58% cu o prolificitate de 123,25%. Diferențele sunt nesemnificative pentru oile montate și fătate și semnificative la prolificitate pentru ambele categorii de metisi față de Țurcana locală.

Vârsta primei monte în cazul metiselor F2 Țigaie Capnegru de Teleorman x Țurcana, este mai mică cu 1,78 luni față de mielulele din rasa Țurcana iar în cazul metiselor F1 diferența este de 1,68 luni iar greutatea corporală este mai mare la metisele F2 cu + 12,34 kg și + 12,23kg la F1 față de Țurcana.

Procentul de oi montate în cazul metiselor F2, este cu 10% și respectiv cu 7,5% la F1 mai mare față de Țurcane, iar a oilor fătate cu 14,58% la F2 și 10 % la F1.

Prolificitatea este cu 18,81% mai mare la metisele F2 și 18,10 % la F1 comparativ cu Țurcana.

Scurtarea intervalului între fătări la oile adulte la metise F1 și F2 Țigaie Capnegru X Țurcana din zona, constituie o posibilitate de sporire a numărului de produși prin scurtarea perioadei anestrăle. Avantajele organizării fătărilor dese la oi constau în obținerea unui număr mare de miei prin realizarea a 1,2-1,5 fătări/oaie.

Pentru efectuarea cercetărilor s-au format 4 loturi de oi adulte metise F1 a câte 30 capete fiecare, 2 loturi de oi adulte metise F2 a câte 15 capete fiecare și 4 loturi martor a câte 30 oi fiecare din rasa Țurcană din zona Geoagiu-Orăștie. Oile care au intrat în componența loturilor de cercetare au avut fătări în perioada ianuarie-februarie, mieii fiind lăsați să sugă până la sfârșitul lunii aprilie după care au fost înțărcați iar oile au fost hrănite o perioadă de 3 săptămâni pe pășuni de deal de slabă calitate, perioadă care coincide cu încetarea lactației. După această perioadă s-a trecut brusc la hrănirea oilor pe pășuni situate în lunca Mureșului, pășuni de bună calitate la care în compoziția floristică predomină leguminoasele, observându-se după 2 săptămâni apariția primelor călduri.

La oile Țurcane din zona, în perioada iunie-iulie s-au înregistrat monte la 15,83% din efectivul cercetat iar în perioada septembrie – octombrie 80,83 % din care au fătat 88,33% cu o prolificitate de 103,77%. Oile metise F1, s-au montat în perioada iunie-iulie într-un procent de 50% iar în septembrie – octombrie 43,38% din care au fătat 95,83% cu o prolificitate de 120,86%, iar la metisele F2 procentul de oi montate în extrasezon este de 50 %, în sezon normal 46,66 % din care au fătat

96,66% cu prolificitate de 124,13%. Diferențele față de Țurcană sunt foarte semnificative pentru ambele categorii de metisi pentru oi montate, semnificative pentru prolificitate și ne semnificative pentru oi fatate.

Procentul oilor metise F1 Țigaie Capnegru de Teleorman x Țurcană din zona Geoagiu, montate în lunile iunie-iulie este cu 30% mai mare decât în cazul oilor Țurcane urmând ca 44% să se monteze în lunile septembrie-octombrie față de 73 % în cazul oilor Țurcană.

La oile metise F1 și F2 Țigaie Capnegru de Teleorman x Țurcană din zona, activitatea reproductivă se întinde pe o durată de 7-8 luni față de 4-5 luni la Țurcană, fapt ce permite organizarea fătărilor în extrasezon în funcție de necesități.

Maximizarea indicilor de reproducție În condițiile actuale de intensivizare a creșterii ovinelor, ca de altfel a tuturor speciilor de animale domestice, rata reproducției este considerată cel mai sintetic indice de apreciere a economicității exploatațiilor de ovine, deoarece ea stă la baza sporirii atât a efectivelor cât și a producțiilor acestora.

În urma calculării indicilor de reproducție s-au obținut valori de 96,66 % la Turcana 98,33% la F1 și 96,66 la F2 pentru oi în estru, 109,43% la Țurcană, 102,60% la F1 și 100 % la F2 pentru indicele de IA; 91,37% la Țurcană, 97,45% la F1 și 100% la F2 în cazul estrului fertil; 91,37 % la Țurcană, 97,45% la F1, 96,66% la F2 pentru fecunditate; 83,33 % la Țurcană, 95,83% la F1 și 96,66% la F2 în cazul fertilității; 103,77% la Țurcană, 120,86% la F1, 124,13 % la F2 pentru prolificitate; 94,82% la Țurcană 117,79% la F1 și 124,1% la F2 pentru natalitate; indicele de avorturi a fost de 2,5 % la Țurcană, 2,2 % la F1 iar la F2 nu sau înregistrat avorturi pentru efectivul cercetat.

În privința indicilor de reproducție, față de Țurcană, diferențele sunt foarte semnificative pentru natalitate la F2 și semnificative la F1; semnificative pentru prolificitate la ambele categorii de metisi; semnificative pentru fecunditate și estru fertil la F2 și ne semnificative la F1 și ne semnificative la ambele categorii de metisi pentru oi în estru, indicele de însămânțare, fertilitate și avorturi.

Metisii F2 au valori ale indicilor de reproducție superioare metişilor F1 cu excepția indicilor de înșămânțare care în acest caz este 100% și indicele de oi în estru care este inferior având aceeași valoare cu cel de la Țurcană.

Pentru Țurcană, cea mai eficientă metodă de intensivizare a reproducției constă în folosirea precoce a tineretului femel, monta în extrasezon nu se justifică, procentul de oi montate fiind foarte mic. La modulul de 200 cap. Țurcană, cu reproducție moderat intensivă se estimează a se obține o natalitate de 94,82 % (177 miei)

Metisele F1 se pretează la două sezoane de monta, în anul I se pot monta 50% din oile matca atât în extrasezon cât și în sezon normal, urmând ca în anul al doilea programul de montă pentru cele două grupe să se inverseze. Prin realizarea unui modul de 200 capete metise F1 cu două sezoane de montă se estimează că se poate obține o natalitate de 117,5 % (235 miei).

Prin respectarea cerințelor tehnologice de furajare și îngrijire metisele F2 se pot monta în sezon principal de monta în extrasezon și sezon secundar toamna. Prin realizarea unui modul de 200 capete metise F2 cu două sezoane de monta se estimează că se poate obține o natalitate de 124% (239 miei)

Având în vedere rezultatele obținute până în prezent, consideram ca oile metise F1 și F2 Țigaie Capnegru de Teleorman x Țurcană, constituie o alternativă viabilă în ameliorarea performanțelor reproductive a Țurcanei, cu scopul obținerii unui număr mai mare de produși de calitate superioară, a căror valorificare duce la maximizarea profitului.